

Proletari din toate țările, uniți-vă!
La luptă pentru cauza Partidului Muncitoresc Român în putere!

Scinteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul IX nr. 38 (668) ♦ joi 18 sept. 1958 ♦ 8 pag. 30 bani

Prima recreație în prima zi de școală!

Sintem mândri de pionierii noștri

Pădurarul povestește

La noi în comună oamenii spun multe lucruri frumoase despre pionieri; că sint harnici și inimoși, descurcăreți, că te poți aștepta de la ei la multe fapte de ispravă. Și au dreptate. De acest lucru mi-am dat seama foarte bine într-o împrejurare legată de propria mea muncă. Iată cum a fost: În primăvară am aflat că vom planta 40.000 puieți pe o suprafață de 5 ha. Vestea aceasta s-a răspândit repede prin comună iar oamenii s-au bucurat. Țărani noștri iubesc pădurea. Despre plantarea puieților au aflat curând și pionierii care n-au întreprins să-mi trimească vorbă că vor și ei să mă ajute. Într-o dimineață, numai ce zăresc încă de departe un grup numeros de pionieri îndreptându-se spre locul de plantare. Când i-am văzut însă așa de mulți, și veseli de parcă mergeau la joacă, m-a cuprins o îndoială: Dacă mi-or strica mîndrețe de puieți?! Curînd însă, îndoiala mi s-a risipit. Făceau gropile potrivit de adînci și puneau puieții scos din ciubărășul cu apă în groapa încă reavănă. Au plantat aproape 2000 de puieți, dintre care 90% s-au prins.

Acum, după ce i-am văzut la treabă, pot spune

că cele ce auzisem despre pionierii din comuna noastră nu sint laude neîntemeiate, ci că într-adevăr pionierii noștri sint harnici și inimoși!

DUMITRU VARTIC
pădurar com. Dragomirești
raionul P. Neamț

Pionierii din Moldoveni

Approape de confluența Prahovei cu Ialomița se află satul Moldoveni, sat de cîmpie cu salcîmi mulți și grîu din belșug. Dar pe lângă întinsele lanuri de grîu se află aici și zeci de hectare de izlaz unde sint duse la pășunat vitele oamenilor din sat. În fiecare an, izlazarile trebuiesc curățate de așa zîșii ciulinii ai Bărăganului care cresc din plin și aici, la Moldoveni. În fiecare an tineretul și sătenii s-au ocupat de curățirea acestor izlazuri. Anul acesta, însă, pionierii de la Școala de 7 ani din comună s-au angajat să facă ei această treabă. Plini de voie bună, au muncit sub soarele arzător al cîmpiei, reușind ca în cîteva zile să curețe 35 ha de izlaz! Drept răsplătă pentru munca lor, secția agri-

colă raională le-a oferit un premiu de 750 lei, bani cu care pionierii și-au cumpărat un pafon cu multe plăci și două mingi de fotbal.

În afară de această însemnată muncă de curățire a izlazarilor comunale, pionierii au strîns și au predat 17 kg de mușețel uscat și 500 kg fier vechi.

Dacă ar fi să amintim, unul, două sau zece nume ale copiilor care s-au evidențiat, ar însemna să-l nedreptățim pe ceilalți pentru că toți s-au străduit la fel de mult: au muncit din toată inima, mînați de aceeași dragoste fierbinte pentru binele comun.

Iată, de cîteva zile s-a deschis noul an școlar. În întîmpinarea acestei mari sărbători la acțiunile de înfrumusețare a celor două clădiri ale școlii din Moldoveni au luat parte și pionierii curățînd curtea, măturînd, spălînd geamurile, înfrumusețînd casele. Fabrica de cărămidă care patronează școala a pus la dispoziție cărămidă arsă pentru pavarea curții iar pionierii au ajutat bucuroși la munca de transportare a cărămidilor, dînd astfel încă o dovadă a dragostei lor pentru școala unde învață.

GHEORGHE CISMARU
director al Școlii de 7 ani, Moldoveni
raionul Urziceni

COMUNICAT

În ziua de 15 septembrie a.c. a avut loc cea de a V-a ședință plenară a Comitetului Central al Uniunii Tineretului Muncitor cu următoarea ordine de zi:

1. Analiza muncii Uniunii Tineretului Muncitor în rîndurile pionierilor și stabilirea unor măsuri pentru îmbunătățirea muncii organizației de pionieri.

2. Măsuri organizatorice.

Plenara Comitetului Central a dezbătut raportul cu privire la munca Uniunii Tineretului Muncitor în rîndul pionierilor și a luat hotărîri corespunzătoare în vederea îmbunătățirii activității organizației de pionieri, întăririi muncii de educație a pionierilor în spiritul dragostei față de scumpa noastră patrie Republica Populară Romînă, față de Partidul Muncitoresc Romîn, pentru obținerea de rezultate cât mai bune în însușirea cunoștințelor ce se predau în școli, pentru dezvoltarea deprinderilor muncii practice, a dragostei față de munca productivă, pentru continua dezvoltare a activității cultural-artistice și sportive a pionierilor și școlarilor.

Plenara a adoptat de asemenea o serie de măsuri pentru îmbunătățirea muncii cu instructorii superiori de pionieri.

Plenara Comitetului Central al Uniunii Tineretului Muncitor a eliberat din funcția de membru al Biroului C.C. și secretar al Comitetului Central al Uniunii Tineretului Muncitor pe tovarășul Petre Gheorghe în legătură cu trecerea sa în muncă de partid.

Tovarășul Nicolae Roman a fost cooptat membru al Comitetului Central al Uniunii Tineretului Muncitor și ales membru al Biroului și secretar al C.C. al U.T.M.
București, 16 septembrie 1958

La început de an școlar

A început școala... Din bancă privești în jur și parcă îți vine a crede că și anul trecut tot așa a fost... Același colegi, aceeași școală, nu știi cum, dar parcă și aceeași clasă... Și totuși nu-i așa! Cîte nu s-au schimbat! Ca să-ți dai seama de acest lucru trebuie numai să privești mai atent în jurul tău.

Uită-te la colegii tăi!... Chipurile lor bronzate au ceva din soarele mării, din răcoarea pădurilor de brazil... ceva din vacanța minunată pe care ai petrecut-o... Cu unii dintre ei ai fost în tabără, cu alții te-ai întîlnit, înainte de începerea anului școlar, atunci cînd ai venit să impodobești sărbătorește școala. Pe unii nu-i cunoști. Sint „noi” în clasa ta. N-o să treacă mult timp și veți fi toți prieteni buni... În recreație, ai privit încă o dată școala. Ai observat o schimbare. Da, așa-i! S-a mai construit un club pentru voi, o sală de gimnastică sau o cantină... În clasă te-ai așezat din nou în bancă. Clasa nu mai seamănă cu cea de anul trecut... Asta și pentru că la catedră e altă profesoară sau învățătoare și pentru că ai promovat într-o clasă mai mare... Te simți bucuros, mîndru. În mintea ta își fac loc multe gînduri. Puternic însă, un sentiment te cuprinde, pentru că știi că în toată țara sute de mii de copii au început ca și tine școa-

la și că toți se bucură de o copilărie fericită și luminoasă.

De aceea parcă în numele lor vrei să mulțumești partidului, poporului, care, neobosit, luptă pentru ca viața voastră să fie mai luminoasă, mai fericită. Au apus pentru totdeauna acele vremuri, cînd numai cei avuți învățau în școli, cînd cei sărmani și obidiți tremurau iarna în maghernite umede și friguroase — ascultînd, pe jumătate înghețați — glasul unui învățător sau profesor înimos care dezvăluia în fața lor tainele cărții...

Au apus acele vremuri... Ele au rămas amintiri dureroase, care nu se vor uita niciodată, dar care nu se vor mai repeta niciodată.

Partidul, părintele nostru drag, nu va mai permite acest lucru. Nu trebuie să uitați nici o clipă că trebuie să dovediți, prin munca voastră, că ați înțeles dragostea cu care sinteți înconjurați și că încă de pe acum, de la început de an școlar, trebuie să obțineți cele mai bune rezultate la învățătură, disciplină și activitate pionierescă.

Bineînțeles, n-o să vă fie chiar atât de ușor! Învățătura nu-i o muncă ușoară. Ea cere efort și multă voință, dar să nu uitați că nici munca minerului, a strungarului sau a colectivistului nu-i ușoară! Și întocmai muncitorilor care nu se dau bătuti în fața greutăților, nici voi nu

trebuie să vă speriați. Exemplul comunistilor, al muncitorilor fruntași și al fraților voștri mai mari, utemiști — trebuie să vă însușească mereu.

Să nu uitați că, în țările capitaliste, milioane de copii de muncitori doresc să învețe, dar porțile școlilor le sint închise. Ei sint siliți să muncească pînă la istovire, de dimineață pînă seara, pentru o bucată de piine.

Voi n-ați cunoscut asemenea vremuri și nici nu veți cunoaște. Pentru viața voastră fericită, partidul, statul nostru democrat popular pune la dispoziție lotce vă trebuie. Sărbătorii începutului anului școlar împreună cu un mare eveniment — împlinirea a zece ani de la punerea în aplicare a legii pentru reforma învățămîntului. Organizația de pionieri, toți școlarii, trebuie să cinstească acest eveniment. În perioada 15 septembrie — 15 octombrie, voi trebuie să participați la manifestările care au loc și în care să dovediți dragostea și atașamentul vostru față de partid, guvern și popor.

Activitatea voastră din acest an trebuie să fie cât mai rodnică și cât mai bogată, astfel încît la 30 aprilie 1959, cînd se împlinesc zece ani de la înființarea organizației de pionieri din țara noastră, voi să vă puteți prezenta cu cinste.

Burada s-a înscris în clasa a V-a

La școală, am găsit doar cițiva pionieri și școlari care, împreună cu tovarășul îngrijitor al școlii trebuiau de zor; unii ștergeau geamurile, frecau băncile, ușile, alții așezau pe pereți fotomontaje și tablouri. Școala îmbrăca haină de sărbătoare pentru începerea unui nou an de muncă.

— Dar tovarășul director și tovarășii profesori și învățători, nu sînt aici? am întrebat eu.

— Nu! Dumnealor au plecat, împreună cu un grup de pionieri, prin comună. Știți, mai sînt cițiva copii care au intrat în inscrierea în clasa a V-a.

Dornic să văd și eu despre cei vorba, am plecat pe urmele lor. I-am aflat stînd de vorbă cu părinții lui Burada Ion, unul dintre absolvenții clasei a IV-a care nu se prea arăta doritor să urmeze mai departe clasa a V-a. Tocmai atunci tatăl îi răspundea tovarășului director:

— Ce să vă spun, tovarășe director, copilul are patru clase și-i aîung. O să-l dau la o meserie și mai învață el și acolo!

Dar, și-ai găsit ca nea Burada să scape cu atît! Grupul de pionieri au și început să-i amintească de adunarea cetățenească de la Caminul cultural. După cite spuneau ei, acolo s-a vorbit de ce trebuie să meargă toți copiii la școală. I-au amintit și de Barbu Nicolaj care ar fi voit să meargă la școala profesională de la Electroputere din Craiova și n-a fost primit pentru că n-avea șapte clase! I-au amintit de Ileana Goșa care

de asemenea n-a putut să intre la o școală sanitară, tot din același motiv; nu avea certificat de 7 clase!

— Vezi, tovarășe Burada, reveni în discuție directorul, la orice școală ar vrea să meargă, îi sînt necesare șapte clase. Chiar și dacă rămîne acasă are nevoie de învățătură.

În timp ce se purtau discuțiile și părinții erau pe punctul de a se convinge că băiatul lor trebuie să meargă la școală, sosi și Ion.

— Eu nu vin la școală, tovarășe director, începu el ținînd capul aplecat, cu privirea pironită în pămînt. De ce numai eu și Marin nu? (Este vorba de Marin Leoveanu, vecin cu Burada, care, cu citeva zile înainte, îi spusese lui Ion că nici el nu mai merge la școală). Dar cînd se gîndea Ion că totul se sfîrșise în favoarea lui, tovarășul director deschise un caiet în care era trecut: „Leoveanu Marin, înscris pentru clasa a V-a”. Ion tresări.

— Va să zică... Marin merge la școală! Iar după citeva momente de gîndire, îngăimă și el: dacă merge el, merg și eu!

Nea Burada îl privi pieziș și-i spuse:

— Uite ce e, mergi nu pentru că merge Marin, ci pentru că trebuie să mergi, că doar vreau să te dau la școala profesională și acolo nu i glumă!

În comuna Brădești, raionul Fîlășii, organizația de pionieri a întreprins acțiuni interesante cu pionierii, care organizați în grupe au pornit pe la colegii lor și i-au convins să nu se despartă la mijlocul drumului.

Toate acțiunile acestea au făcut ca din 26 de absolvenți ai clasei a IV-a, să fie cuprinși în clasa a V-a 44 de copii, aceasta pentru că la cei 26 de absolvenți ai școlii s-au alăturat încă 18 copii din satele vecine.

I. NEDER

Gînduri de viitor

Dintre cei care se adunaseră în ziua aceea la școală, majoritatea făceau parte din colectivul de conducere al unității.

Discuțiile s-au înfiripat numai de-ait. Au început să-și amintească împreună cele mai interesante acțiuni pe care le-au organizat în anul trecut: călătoria imaginată prin țările de democrație populară, excursia la pepiniera de la Istrița, excursia la Stațiunea experimentală din comuna Pietroasele — unde au mîncat struguri pe săturate... — Dar anul a-

cesta? Ce-am putea face anul acesta? a întrebat gînditoare Georgeta Mangu.

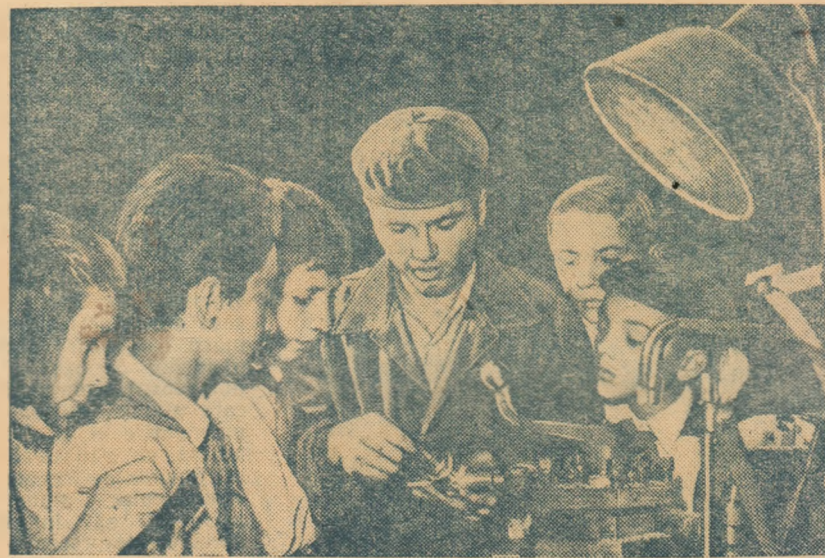
Cea care a „spart gheața” a fost Constanța Ivanciu: — Mie mi-au plăcut expedițiile de anul trecut. Adică, nu numai mie, tuturor! De aceea, aș dori să mai organizăm și în acest an citeva. Prima s-o facem în orașul nostru. Aș vrea să cercetăm trecutul lui. Cum trăiau muncitorii în trecut, ce acțiuni ale muncitorilor au avut loc pe atunci, frăția dintre muncitori și țărani în timpul războaielor... — iată doar citeva propu-

neri. Aș mai vrea să vizităm fabrica de oțel, Atelierul mecanic. Uzina electrică, gospodăriile agricole colective. S.M.T.-urile. După aceea să facem o călătorie în formă de stea, prin țară. Cinci detașamente să pornească din cîinci colțuri ale țării, să adune materiale folclorice, pictare, albume eu vederi și să se întîlnescă apoi aici, la Mizil. Și, în sfîrșit, să urmeze o mare expediție imaginată în jurul lumii, la care să ia parte toate detașamentele. Iar la întoarcerea din aceste călătorii, să organizăm o expoziție cu materialele adunate!

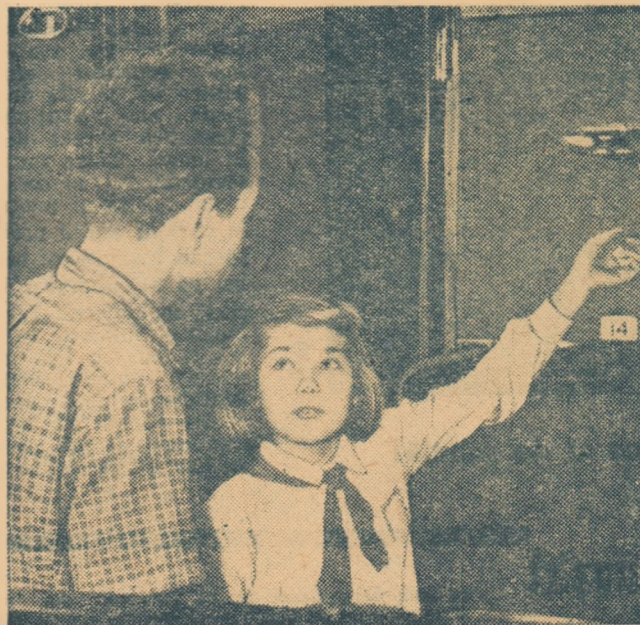
O întîlnire

De vorbă cu tovarășul Dragomirescu, bătrînul frezor.

Minunate piese tes din mîinile de aur ale tinărului strungar Ion V. Gheorghe...

— Deci, acolo — bugajele și, la drum, nu?

— Eu cred, interveni Ionescu Vasile, unul dintre cei mai pasionați sportivi din școală, că ar fi minunat dacă am organiza un campionat de fotbal, volei și atletism!

— Da, îl interrupse Titi Vlăsceanu, dar ce ne facem de teren?... Ce-ar fi dacă ne-am

apuca să-l amenajăm pe cel de la școală? Am face un teren de fotbal, unul de volei, și o pistă de alergări cum nu s-a mai văzut.

Fiecare pionier dorea să se facă ceva. Propunerile veneau de peste tot. Și, cum toate acestea erau interesante, copiii nici

nu au observat cînd a sosit ora prînzului. Abia atunci s-au despărțit. Discuțiile însă vor continua, cu siguranță, în zilele care urmează. Și nu numai discuțiile ci și înfăptuirile!

Școala de 7 ani nr. 1 Mizil
EMIL DOBRESCU

Poarta mare de fier, pe al cărei frontispiciu scrie „Complexul C.F.R. — Grivița Roșie” fu deschisă și portarul, surzind binevoitor, îi poști pe pionieri să intre. Doi din ei rămăseseră însă mai în urmă din cauza mașinilor care treceau pe stradă și a căror marcă „trebuia stabilită” neapărat.

— Uite un Zis!

— Ce „Zis”, Bănică. Nu vezi că-i „Steagul Roșu”?

— Așa e! Dar după ce le cunoști tu, Donici?

— Ehe! eu vreau să mă fac șofer! Dar hai mai repede, că ai noștri au și intrat. Și cei doi băieți porniră în grabă după coloana care mergea pe aleea ce ducea spre ateliere. Pe marginea aleei se opriră două femei în șalopetă și una spuse: „Tare mai sînt chipeși și rotofei! Se cunoaște c-au fost în tabără. Uite-l pe Gheorghită și pe Ionel și Gabriela și... îi cunoști? Sînt de la Școala de 7 ani nr. 173 de peste drum de ateliere!”

Și cele două muncitoare îi urmăriră pe pionieri cu privirea pînă cînd aceștia intrară în secția „Strungărie-vagoane”, unde în citeva clipe se și răspîndiră prin atelier.

— Ce piesă lucrați? îi întrebă Bănică pe un muncitor tinăr. Acesta opri strungul și, zîmbind, răspunse:

— Un robinet.

— Și șuruburile astea mici la ce folosesc? întrebă Radu Ioan.

— La montarea pereților vagoanelor.

— Dar clantele, tot dv. le-ați lucrat?

— Da, tot eu. Adică — eu le strungesc numai după ce vin de la turnătorie.

— Vreți să-mi spuneți — întrebă Donici — cum de ați învățat să faceți atîtea lucruri frumoase?

Ion V. Gheorghe, așa se numește tinărul — îi povestii cum a învățat el meseria la școala profesională, după ce a terminat cele 7 clase. Donici

îl ascultă atent și nu știa de ce, dar parcă ar fi vrut și el să fie strungar. Cînd I. V. Gheorghe a terminat de povestit l-au lăsat să-și pornească din nou strungul și s-au îndreptat către un bătrîn frezor care vorbea unui grup de pionieri.

— Acum 48 de ani am intrat ucenic. Tare greu a fost! Cei 5 ani de ucenicie mi s-au părut o viață. Dar una amară. Pe-atunci ucenicii nu învățau și școală. Rămîneau cu cele 3-4 clase primare și acelea vai de ele. Pentru voi însă e altfel. Aveți școli multe și de toate felurile, în care nu se mai învață „cai verzi pe pereți” ca înainte. Așa că puteți deveni orice, fiindcă vi se poartă de grijă. Uite îl vedeți pe tinărul care lucrează la strungul acela? Îl cheamă Ion V. Gheorghe și e unul din cei mai buni muncitori, deși n-are decît 22 de ani. Dar dacă n-ar fi învățat — și dacă n-ar fi avut tot ce-i trebuia, credeți c-ar fi ajuns așa? Sau Tencu Aurica. La fel și ea — și atîția alții. Ei, și-acum să mă apuc de lucru, că trebuie să mai lucrez pînă mi-oși lua voi locul! Niță, du-i neică și la montaj că-după cit văd, totul îi interesează!

Și tovarășul Niță Gheorghe, secretarul U.T.M. din acea secție, porni într-acolo urmat de pionieri. Bănică Mihai și Donici Gheorghe au ajuns primii.

— Cîte vagoane, măi Bănică și ce maril — Donici vino să-ți arăt arcurile de la roți! Ia uite-te ce groase sînt! Și ce frumoase sînt legate! Dar asta ce-i?

— Asta-i pentru frînă, măi, Bănică. E sabot! Cade exact pe roată! Oare roțile tot la strung or fi lucrate? — Eu știu? Dar, în orice caz, trebuie să ai mîini de aur să faci la strung o roată ca asta! Ascultă Donici, ia hai să ne urcăm în vagon.

Și după ei se urcară și alții. — Bănică, vino lingă mine. Așa... ce bine e! Să tot călătorești cu un vagon atît de frumos!

— Știi ce, Donici? Eu mă fac strungar! Mă las de șoferie...

— Atunci — nici eu nu mă mai fac șofer; mi-ar plăcea mai mult să fiu mecanic de locomotivă...

— Și amîndoi, cefeștiți, da? îi întregi gîndul Bănică.

— Da!

D. TRĂISTARU

Camera pionierilor

camera

Nu era zi în care să nu găsești cel puțin cinci, șase copii la Camera pionierilor. Unii veneau să facă ordine, alții — să cerceteze teancul de scrisori primite din cine știe ce colț al țării, să învețe un joc sau o poezie frumoasă. Camera pionierilor era pentru cei de la Școala de 7 ani din comuna Șocariciu regiunea Constanța, un adevărat prieten. De aceea o și întrebam cu grijă. Totdeauna strălucea de curățenie.

Nu de mult, pionierii de aici, așteptând deschiderea anului școlar, au văruit-o, au spălat dușumeaua și geamurile. Apoi, au început să aranjeze materialele. Lenuța Geargeac din-

tr-a VII-a a vopsit, în roșu, o bucată mare de pânză pe care a pus-o, apoi, pe peretele din fund. Pe ea a prins portretul lui V. I. Lenin. În mijlocul camerei, băieții au adus o masă acoperită tot cu pânză roșie, pe care au așezat, cu grijă, jurnalul unității, un aparat mare de radio și unul de fotografiat. Într-un colț, la loc de cinste, au fost așezate două statue pe care pionierii au fixat drapelul unității și steagurile de detașament.

— Dar tobele și trompetele, unde le așezăm? A întrebat Dobrescu Ecaterina.

— Le așezăm noi și pe ele; lângă drapel, firește! A liniștit Sirbu Marla, care tocmai adusese o bucată

de carton pe care era scris frumos angajamentul solemn.

— Gata și perdelele! a strigat o fetiță care apăruse în prag. Erau frumos lucrate. Din tifon alb. Și fetița, ajutată de Mariana Sirbu, s-a apucat să le prindă la ferestre.

Pe pereții laterali ai camerei au fost puse apoi lozinci și fotomontaje iar la gemuri — ghivece cu flori.

În scurt timp camera a căpătat cu totul altă înfățișare. Era mai plină, mai atrăgătoare — iar pionierilor care, odată cu prima zi de școală năvăliră înăuntru, nu le mai venea s-o părăsească...

D. EMIL

La 13 septembrie s-a sărbătorit în toată țara „Ziua pompierilor“.

În fotografie: pătrundul „Prietenii pompierilor“ din cadrul expoziției „Paza contra incendiilor“ deschisă, cu acest prilej, în Parcul de Cultură și Odihnă din Capitală.

ALTE ÎNCEPUTURI

O cameră mică, întunecoasă, cu pereții scorșiți și nevăruți de cind lumea, podelele roase și distruse de vreme. Citeva bănci subrede, o tablă și o masă. Iată imaginea școlii în care și-a început munca Ilcu Maria, directorul Școlii de 7 ani din comuna Malu-Mare, în urmă cu vreo 36 de ani.

— În anii 1924, 25... 30, își deapănă firul amintirilor tovarășul director, școala a rămas pe mai departe în localul primăriei. Mai primise încă o cameră în aceeași clădire. Curtea școlii — curtea primăriei, iar primăvara, vara și în special toamna, ocolul de gloabă pentru vitele sătenilor care erau prinse păscind pe moșia boierului Poenaru.

Aprovizionarea școlii cu lemne, mobilierul, oamenii de serviciu pentru întreținerea curățeniei, sînt lucruri despre care nu se putea vorbi. Școala nu avea repartizată o cotă de lemne și se ardea din lemnele primăriei. Cînd se terminau, copiii umblau cu cerșitul. De cele mai multe ori ei veneau la școală cu cite o bucată de lemn subsoară. Curățenia o făceau tot copiii. Tovarășul Ilcu a făcut școala primară acolo, în comună și își amintește că și el a măturat prin clase.

— Tovarășe Ilcu, am întrerupt eu firul povestirii, văd că acum vă pregătiți de zor pentru ca să

primiți copiii la școală cit mai frumos. Înainte, prin 1925 de pildă, cum se petreceau lucrurile?

Cu un zîmbet plin de amărăciune, continuă:

— Cu o zi înainte de deschiderea anului școlar, vătăjeii primăriei sunau goarna prin sat și anunțau „Toți copiii de școală să vină la școală mine dimineață“. A doua zi, cam jumătate din totalul elevilor se prezentau la școală. Veneau și citiva părinți cu cei mici. Cam asta era totul. Dar... de fapt anul școlar nu începea atunci, ci mult mai târziu. Elevii nu aveau încă manualele școlare. Cărțile și absenții, povestește mai departe tovarășul Ilcu, ne făceau întotdeauna mază greutăți. Și iată de ce: mulți dintre revizorii școlari sau inspectori, erau autori de manuale școlare. Și atunci, trebuiau recomandate copiii aceste manuale ale inspectorului sau revizorului oare ne controla în muncă! Căci, dacă se întimpla ca aceștia să facă inspecție la clasă și să constate că manualele nu-s cele pe care le scriseseră ei, învățătorii erau mutați „disciplinat“ dintr-un sat într-al-

tul. Și de cite ori se schimbau partidele de la putere, se schimbau revizorii și inspectorii, se schimbau și manualele!

Cu absenții, de asemenea. Majoritatea copiilor care absentau erau fiii și fiicele oamenilor săraci, argații de la curtea boierului Poenaru. Degeaba au încercat învățătorii să-i convingă pe părinți să-și trimită copiii la școală, degeaba i-au amenințat, căci tot mai „convingătoare“ erau argumentele boierului Poenaru, care țipa la învățători: „N-aveți să v-atingeți de ei. Sînt oamenii mei și eu am dat dispoziție să nu meargă la școală!“! Știa el, boierul, ce face; știa el de ce nu trebuiau să știe carte copiii oamenilor care lucrau pe moșia lui. Așa putea să-și țină mai departe în întuneric și să le fure munca mai bine.

Îmi povestea tovarășul director că, în alte părți, prin județul Mehedinți, au fost boierii care promiteau cite un salariu în plus unor învățători numai să nu-i învețe pe copii carte...

Au apus acele vremuri, au apus de mult. Copiii din comuna Malu-Mare, raionul Craiova, au acum o școală mare, luminoasă și spațioasă. Este fostul conac al boierului Poenaru, dat de către partidul nostru copiilor. Anul acesta se implinesc zece ani de cînd copiii învăță aici, zece ani de cînd școala este înzestrată cu aparate de fizică și chimie, planșe și material didactic de tot felul. Chiar și un atelier de lemnărie s-a înfiripat acolo cu citiva ani în urmă.

Cît despre manuale, acestea există, din belșug și ieftine, oriunde. La conducerea țării este poporul — și poporul vrea ca fiii lui să învețe cit mai mult, cit mai bine.

N. IACOB

În prima zi

Mehala e un cartier din Timișoara în care cei mai mulți locuitori sînt muncitori. Aici se află Școala de 7 ani nr. 10 cu limbă de predare germană.

Cînd elevii acestei școli au pășit în noul an școlar, totul era pregătit. Primăria cu puțin înainte de începerea școlii arăta ca de sărbătoare. S-au zugrăvit pereții, s-au spălat ge-

murile iar sub arcele de pe coridoare au fost înșirate ghivece cu mușcate roșii. În clase, băncile sînt aceleași de anul trecut, dar fiind proaspăt vopsite, arată ca noi. Tabla, catedra, dușumelele, pereții — totul arată ca nou!

...În clase e liniște și lumină. Atenți, elevii ascultă și notează pe maculatur primele lecții.

C. IONESCU

PRIETENII POMPIERILOR

Surprize pentru cei mici

Încă de la începutul lunii septembrie, pionierii din clasa a V-a de la Școala medie mixtă nr. 3 din Pitești nu mai aveau astimpăr. Unitatea de pionieri le incredințase lor primirea școlărilor mici — și acum se străduiau să găsească idei cit mai interesante. La un moment dat, s-a iscat chiar o mică neînțelegere.

— Ce rost are, măi, să le facem orar? Ce, ei știu să citească?

— Nu le pripi, Adriana. Tache a făcut o propunere bună, o întrerupse Eugen. Numai că orarul o să-l facem ilustrat!

— Cum adică?

— Foarte simplu: în loc să scriem cuvîntul „citire“, vom desena un școlar cu abecedarul în mină; pentru aritmetică, vom desena o numărătoare și, tot așa, prin desene, vom arăta ce au la fiecare oră! Nici nu va fi nevoie să facem noi toate desenele. Găsim destule fotografii în reviste, pe

care să le decupăm, răspunse Eugen.

— Băieți, dar asta va fi o surpriză pentru întreaga unitate, nu numai pentru cei din clasa I-a! În școala noastră nu s-a mai văzut asemenea orar pînă acum! se bucură Geta D-valtrescu.

Acum nici Adriana nu mai era împotrivă — și propunerea lui Tache și Eugen fu acceptată.

— Ce să le mai pregătim celor mici? întrebă ea.

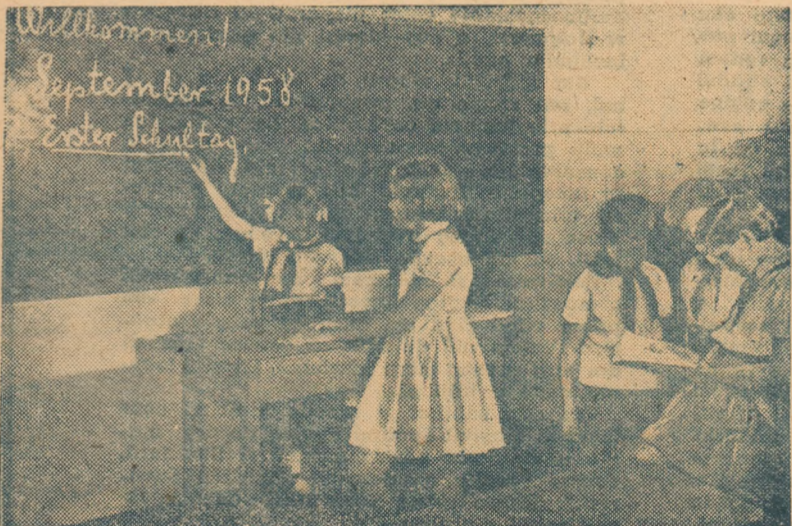
— Pe perețele din față să punem un panou. Am acasă citeva fotografii de cînd am fost la plantatul pomilor și de cînd am fost primiți pionieri. Cred că vom găsi și alte fotografii, să facem un panou frumos, spuse Marinela Păunescu.

— Echipa de dans pregătește un mic program artistic. Fetele din echipa de dans chiar spuneară ieri că o să-și învătăm și pe cei mici dansul „Taina“.

— Și propunerea ta e bună, Vall! Cred că e bine ca programul artistic să-l dăm chiar în clasa lor. După aceea, le vom împărți daruri: Avem pentru fiecare cite un semn de carte — și dacă le mai aducem și flori, cred că reușim să le facem o surpriză plăcută.

...Anul școlar a început. Desigur, cei din clasa întâia s-au bucurat mult de primirea făcută. De-acum, așteptăm să învețe alfabetul și să ne scrie ei înșiși despre primele lor impresii din școală!

ANA COZMIȚA

Vacanța s-a terminat! Școlile și-au deschis larg porțile. Bucuria revederii e de negrăit.

În fotografie: Un grup de pionieri de la Școala medie nr. 21 cu limba de predare germană din București, bucurîndu-se de revederea în clasa lor dragă. Pe tablă stă scris: „Bine ați venit, 16 septembrie 1958. Prima zi de școală“.

Inscripție

Cînd te vei încălzi la mîini,
Frate, copile,
Adu-ți aminte
De aceste zile!
Călînd oțelul,
Cînd vei fi mare,
In aspră dogoare
Și fum,
Nu uita brigadierii
Ce despică munți acum!
Soarele amintirii lor
Te va arde pe frunte,
Cînd, cu salopetă albastră,
Și tu
Vei porni să te bați
Cu alt munte!

ION BRAD

Copilărie fără bucurii

Tabloul marelui nostru pictor OCTAV BANCILA, intitulat „Incurcat în socotele” e o frîntură din viața necăjită a copiilor celor săraci din România burghezo-moșierească — o imagine obișnuită din școala de atunci...

Umilit, amărît, timid, cu hainele rupte, numai petice, cu cizmele mari, probabil împrumutate, ia-l în fața tablei neștiind să facă socoteala ce i s-a dat. Dar nimeni nu-l întreabă de ce nu știe, nimeni nu-l întreabă cum trăiește acasă, poate într-o cămăruță cu acoperișul spart, cu pămînt pe jos, la un loc cu încă 7—8 frați. Nimeni nu-l întreabă dacă a mîncat ceva sau nu... Vor urma numai cuvinte de batjocură din partea colegilor bogați cu meditații acasă, și alți de cunoscutele palme usturătoare ale profesorului pe obrajiți palizi și peste ochii înlăcrămați...

Dar cine-i Așchiuță? Și cine-i Fitul? vă veți întreba. Și ce caută ei pe scenă?

Întrebările sînt firești iar răspunsul nu se lasă așteptat. Așchiuță și Fitul sînt eroii piesei „Pățaniile unei păpuși de lemn” scrisă de Costel Popovici după cartea lui Collodi, piesă care se află în repertoriul teatrului „Tîndărică”. Multe sînt peripecțiile prin care trec Așchiuță și Fitul. Probabil le veți cunoaște și voi cînd veți face cunoștință cu ei și cu ceilalți eroi ca Moș Cocoloș, Greierul Sfîtos, Vulpea și

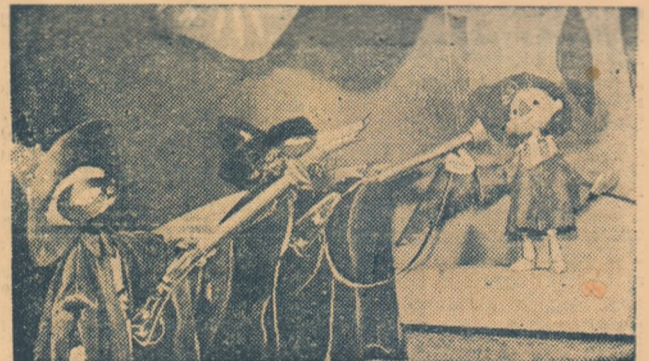
Molanul și chiar cu directorul circuitului care-i angajează pe Așchiuță și Fitul ca „măgari zburători”.

Duminică trecută a avut loc premiera piesei despre care vorbim. Poate că mulți dintre voi ați și văzut-o. Sînt sigură însă că cei mai mulți o s-o vedeți abia de acum încolo și nu o dată ci de mai multe ori pentru că, fără îndoială, veți învăța din pățaniile lui Așchiuță neastîmpăratul fiu al bietului Moș Cocoloș.

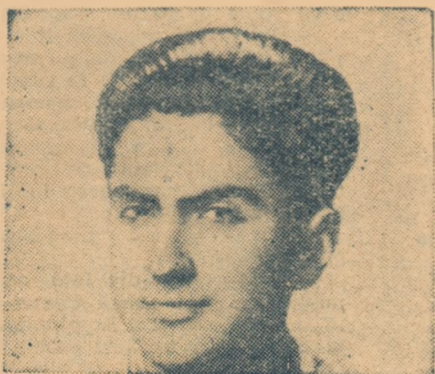
I. Z.

Teatru

În sală e întuneric. Numai în fața scene e luminată iar pe scenă se plimbă de colo-colo Așchiuță. E amărît. A fost dat afară de la școală și nu știe încotro s-o mai apuce. De întors acasă, nici gînd... Ce-ar zice bătrînul lui tată? Dar întoideana, chiar și în cele mai grele împrejurări, se ivește cite un prieten care te scoate din încurcătură. Așa și acum cu Așchiuță... Tocmai cînd se vaită mai tare răsare dintr-un colț roșcovanul și zburlițul Fitul care-l sfătuiește să meargă cu el în țara lui Gură-Cască. „Acolo, zice el, vacanța începe la 1 ianuarie și se sfîrșește la 31 decembrie... Două zile pe săptămîna ești liber să faci tot ce-ți poțeste inima, iar săptămîna are numai două zile...” Și Așchiuță, amăgît de frumusețea promisiunilor, îl urmează pe Fitul...

Așchiuță e atacat de bandiți. Cum va reuși el să se descurce? Va pierde oare singurul bănuț de aur pe care-l are?

GRIGORE DAN

HIROSE ETSUKO

De vorbă cu doi dintre cei mai tineri participanți la Concursul internațional „George Enescu”

Pe Grigore Dan, cel mai tînăr participant, l-am găsit pregătindu-se intens pentru cea de-a doua etapă a concursului. „Primul pas l-am făcut, îmi spune el bucurat. Să vedem mai departe cum va fi. Dar mă voi strădui din răsputeri să răspund așa cum se cuvine cinstei de a lua parte la acest mare eveniment muzical. Am îndrăgît muzica de la 3 ani. De atunci am început să iau lecții de pian. De anul trecut studiez armonia cu maestrul Mihail Jora.

Cu muzica marelui nostru George Enescu, „am făcut cunoștință” mai îndeaproape abia anul trecut. La 16 decembrie 1957, am interpretat, în primă audiție, „Suita inedită” a lui George Enescu în cadrul unui recital, lucru care m-a umplut de mîndrie. Astăzi, cînd pentru prima dată iau parte la un concurs, încerc de zece ori mai mult acest sentiment, pentru că mîndria de a fi participant la concurs se împletește cu mîndria de „gază”, cu mîndria că acest concurs este închinat celui mai mare muzician român, cu mîndria că festivalul se desfășoară aici, în București, capitala patriei noastre dragi, patria lui Enescu, pe care el a iubit-o nespus și a cințat-o alți de frum os...”

Hirose Etsuko n-a împlinit încă 16 ani. Ea s-a născut în Japonia, țara în care pentru prima dată ochii mării de groază ai oamenilor au văzut înfricoșătoarea clupercă a

bombel atomice. Pe atunci, Etsuko avea aproape 3 ani și nu-și dădea seama de gravitatea acestui lucru, dar anii au trecut și, fără îndoială, urmele îngrozitoare întipărite pe fețele multor compatrioți ai ei și pe vestirile celor mai mari, au făcut-o să se cutremure. În cîntecele ei, pe strunele violii poate a pus de multe ori frînturi din gîndurile închinatelor celor dispăruți la Hiroșima și Nagasaki, a pus frînturi din gîndurile ei închinatelor păcii...

Am îndrăgît vioara de la vîrsta de 7 ani, îmi spune ea, privindu-mă cu seriozitate prin lentilele ochelarilor. Am studiat cu mulți profesori japonezi, iar acum învăț la conservatorul Național din Paris. Abia sînt la începutul drumului. Mă așteaptă o muncă uriașă, dar munca nu mă înpăimîntă. Visez să ajung o violonistă bună, să cînt mult, să mă asculte întreaga lume...

Festivalul și concursul închinat marelui compozitor George Enescu m-au atras din prima clipă cînd am auzit că se vor organiza. Voiam alți de mult să cunosc oamenii din țara acestui mare muzician, să văd locurile unde a trăit el.

Vorbește subțirel și repede, ridicînd ușor tonul la sfîrșitul fiecărui cuvînt, despre marea ei dragoste pentru muzică și literatură, despre patria ei, despre „liniștitul București”, despre fratele ei Masaru, student, despre copiii din țara ei...

La despărțire, mă roagă să transmit salutul ei prietenesc tuturor copiilor din țara noastră, salut pe care îl transmit acum, din toată inima...

IOANA ZAMFIR

IOACHIM BOTEZ

La școala din Vîrteju*)

Cînd am urcat întia oară treptele catedrei ca să dau și eu altora lumină, eram un băiețandru cu citeva tulle de mustață, și liceul neisprăvit. Aveam șaptesprezece ani.

Revizorul școlar al județului, un om cu părul roșu cum e coarna, fără să mă ispitească dacă am pus cîndva mîna pe o carte de pedagogie, dacă am mai dat lecții, dacă sînt sănătos, dacă am părinți și dacă ei se învoiesc să plec de-acasă, mîna dat la mîna o hîrtie în care scria că sînt numit învățător suplinitor în satul Vîrteju, pe apa Ciorogîrlei, cu leafă treizeci și opt de lei și douăzeci și cinci bani pe lună. În vremea aceea, un măturător de uliți avea cu patru lei mai multă simbrie. Se simțea mare nevoie de dascăli la țară. Numărul neștiutorilor de carte la sate trecea de optzeci la sută. Ministrul învățămîntului din acea vreme era un matematician care se îndeletnicea cu mecanica cerească, nu cu cea socială. Descoperise o pată roșie în planeta Jupiter, dar nu o vedea pe cea neagră ca păcura din lumea necăjită a celor care trudeau pe ogoare numai pentru îndeșularea și răsfațul stăpînitorilor de moși fără margini.

Înaintașa mea la școală fusese o institutoare tînără, rubedenie a bogătașului cu fabrica de spirt din satul vecin de unde, pe apa Ciorogîrlei, veneau otrăvuri și nici un peștișor, nici o broască, nici o șopîrlă nu puteau viețui pe sub aninli și sălciiile plîngătoare din lunca satului. Pentru purtările ei proaste, oamenii din sat o scosese noaptea din școală și o alungaseră la oraș. Era rea. Cheia metodologică a pedagogiei ei era cheia cea mare și ruginită de la ușa care da în tînda școlii: lovea cu ea copilașii peste degete; iar dacă se necăjea mai tare le făcea în cap numai cucuie, ca să le explice mai bine ce înseamnă relief. Le spunea vorbe de ocară. Le striga:

— Mămăligarilor, știința de carte nu-ți de nasul vostru! Bombonel e de o mie de ori mai deștept decît voi! Nu e așa, Bombonel?

— Așa! răspundea Bombonel din coada lui albă și stufoasă ca o egretă, privind de pe catedră cu dispreț la copiii care nu mînceau dimineața cafea cu lapte ca el.

Eu, măcar că nu învățasem pedagogie ca domnișoara cu cățelul ei asistent, n-am făcut copiii să plîngă. Cît mi-au dat pas necazurile și cît m-a îndemnat cugetul, m-am jucat cu dinșii, le-am spus povești, am ris. La ceasurile de „întuiție”, îi scoteam în livada părăginită din dosul școlii, la zăvoarele sterpe ale Ciorogîrlei, ori la aria acum pustie. Acolo le deslușeam ce-i orizontul, le arătam stolurile de cocori în pribegie, mușchii ca de catifea verde de pe scoarța animalelor bătrîni...

La socoteli, foloseam bețișoare aduse de dinșii în trăistuțe, ori boabe de fasole. Coboram ca pe o pînză tabla jos pe dușumele, o așezam cu marginea de sus către miazănoapte, adunam copiii împrejur, însemnam punctele cardinale, șerpuiam matca Ciorogîrlei, însemnam de cealaltă parte cătunul învecinat al Neftiului, unde se afla o potcovărie, trăgeam apoi ulițele satului nostru cu biserica, primăria, cimitirul, cîrciuma lui Mandravela, urcam tabla la loc pe speteaza ei și aveam acum în picioare planul satului.

S-a pornit apoi vreme rea cu vînturi reci și lapoviță ce îmbrăca copacii în solzi strălucitori de gheață, le punea ciocuri de polei. Se zbăteau toată noaptea în viscolul de afară și plescăiau din ramurile țepene ca niște coridiște de bici pe spinarea vitelor chinuite. Vîntul sufla tot mai adînc pe sub praguri, în gura podului fără ușă, în urloalele sobei fără foc. Lumina-rea de seu sfîrșia și scuipa tot mai des din feștilă și în oasele mele se încuibă tot mai jîlav frigul și revenea noaptea de toamnă. N-aveam pat. Dormeam pe dușumele într-un coluș ca de cîine.

Iar într-o duminică a oprit în fața școlii o trăsură, de oraș. Din ea, a coborît întii, un domn elegant, ca de vreo patruzeci de ani, dînd mîna și ajutîndu-i să păsească unei femei tinere, înaltă, mlădioasă ca o creangă de alun, cu o umbră de mustață peste surisul pătimaș. Era domnișoara titulară și ibovnicul ei. Veneau așa, numai într-o plimbare, de la un chef pînă-n zori în oraș. Imi spusese ca la sfîrșitul lunii să-mi fac calabalicul. Justiția vremii lertase pe dascălița adulteră și ministerul o reintegrase la post.

ȘCOALA DE IERI, ȘCOALA DE AZI

Mulțumesc partidului

Tatăl meu lucrează la fabrica „Teleajen” din comuna Bercești, regiunea Ploiești. Prin comitetul de întreprindere al fabricii am fost trimis să-mi petrec vacanța de vară în tabăra de la Zizin. În cele 21 de zile cît am stat acolo, m-am simțit ca acasă. Aveam tot confortul iar mîncarea, era foarte bună și îndeșulătoare: cinci mese pe zi. Am organizat și excursii cu autobuzele. Pentru că mie îmi place mult să cînt, am participat și la cercul de muzică, iar cu prilejul unui spectacol am fost premiat.

Acum m-am întors acasă și vreau ca pe această cale să mulțumesc din toată inima partidului și guvernului nostru pentru tot ce face pentru ca noi, copiii să trăim o viață atît de fericită și lipsită de griji. Mi-am pus în gînd să învăț cu și mai multă străgînță astfel încît, atunci cînd voi fi mare, să pot munci bine, cu pricepere pentru construirea socialismului în patria noastră!

RADU I MIHAI
Școala nr. 2 Nicovani,
Valea Călugărească

INVĂȚĂTOAREA

Ca prilejul începerii anului școlar de față, învățătoarea Cristescu Aristița, de la Școala de 7 ani mixtă nr. 141 din București a preluat o nouă clasă întia, o nouă serie. Acest lucru se întimplă, în cariera ei, pentru a opta oară... A preluat o nouă serie. Negrea Elena, Ionescu Maria — sînt numai două dintre numele proaspătului catalog pe care învățătoarea, după puțin timp, îl va învăța pe dinafară, așa cum va învăța pe dinafară și așezarea copiilor în bănci...

— Tovarășe învățătoare, cum învăța băiatul Cutare de acum trei ani?

— Stai să-mi aduc aminte în ce bancă ședea...

Învățătoarea îi fine minte și se desparte cu greu de foștii ei elevi. Tocmai de aceea, pe lângă bucurie și curiozitate, fiecare nouă serie îi aduce și puțină tristețe. Zilele trecute putea fi zărită în sala foștei clase a IV-a, rătăcind printre băncile goale... Lipseau copiii — dar rămăseseră amintirile.

O inițiativă

Uite, aici, de pildă, a stat Rozolea George. Un băiat smead, înăltuț, cu ochi adînci. În timpul pregătirilor pentru examene, el a avut ideea formării unei originale grupe de învățătură care lucra în cadrul unui concurs numit „Mai repede, mai mult, mai bine”. Adică, cine dezleagă într-un timp scurt cît mai multe probleme și cît mai bine. Deci, copiii se adunau, deschideau cartea de aritmetică, citeau dicta cîteva probleme — și apoi se pornea întrecerea. La început, învingători ieșeau mai ales acei care învășaseră întotdeauna bine — dar iată că, într-o bună zi, învățătoarea a aflat o veste de necrezut: în acea zi, concursul fusese cîștigat de Nițu Dumitru, unul dintre cei mai slabi din clasă! Dar aceasta a fost doar prima surpriză furnizată de Nițu în ultima vreme; la examen el a reușit să ia nota 10!

„A fost, deci, minunată inițiativa lui Rozolea. Dar oare își mai amintește el de unde a pornit ea? Își mai amintește de ziua în care tovarășa învățătoare l-a zărit citind cartea „Vitea Maleev la școală și acasă” de Nosov, și l-a îndemnat s-o citească cu glas tare întregii clase? Își mai amintește el de fierberea și de entuziasmul care au cuprins întreaga clasă după citirea cărții? Își mai amintește cum, în glumă, tovarășa învățătoare l-a asemuit pe Nițu cu Vitea? Atunci din această glumă s-a născut inițiativa...”

Gospodarul

Altă bancă, O bancă lucioasă, trainică, elegantă. De fapt, și celelalte sînt la fel, dar aceasta îi pare tovarășei învățătoare mai deosebită pentru că aici a stat Chirilă Vasile, „gospodarul” clasei. N-a fost clasă de ușă care să scîrșie, oricine știe ce altă mică neregulă „tehnică” în clasă, pe care Chirilă să n-o fi reparat din proprie inițiativă. N-a avut el prea mult de lucru — școala-i mare, solidă, mobilierul e durabil, elegant, bine îngrijit — dar atunci cînd găsea prilejul să bată un cui, o făcea cu gravitatea unui inginer care proiectează un spărgător de gheață atomic. Desigur, tovarășa învățătoare ar fi putut să cheme oricînd pe cineva din personalul de întreținere ca să pună la punct mica stricăciune, dar și-a dat seama că lăsîndu-l pe Chirilă să facă el treabă, poate că întesnește creșterea unui viitor meșter cu mîni de aur.

Din 30 de copii, 13 cu premiul I

La examen, clasa tovarășei învățătoare Cristescu s-a prezentat foarte bine. Jumătate din cei 30 de copii au obținut note 10. Iar la sfîrșitul anului, 13 dintre ei au luat premiul I. Părea că nu se mai sfîrșește șirul premianților.

Dar toate acestea au trecut. Noua serie îi aduce învățătoarei noi griji, noi preocupări. Și totuși... Săptămîna trecută putea fi văzută interesîndu-se la cancelarie cine va fi diriginte la foșta ei clasă a patra, acum clasa a cincea.

— Am de gînd să-l urmăresc, ca și pe cei mai vechi, pînă la clasa a șaptea și mai departe! Aceasta e o mare grijă a mea. Deci cine va fi diriginte, tovarășă directoare?

Discuția se lega însă destul de greu, pentru că din curte răzbăteau, vesele și increzătoare, glasurile mici ale noilor veniți în clasa întia...

AL. OVIDIU ZOTTA

*) Povestire din volumul „De azi și de demult”.

Știri
Reportaje
Informații
Noutăți tehnice

Inginerul agronom

Dimineață de aur în septembrie. Arborii, cu lumină de toamnă jucind pe frunze, se profilau în zare nemșcați. În curtea S.M.T.-Vameș raionul Galați, tractoriștii începuseră lucrul.

De la început mi-a atras atenția un tânăr scund, bronzat de soare, care trecea de la un grup de oameni la altul, vorbind foarte aprins și rugându-i pe cei care-l ascultau să-și însemne pe hirtie ceea ce aveau de făcut în aceea zi.

„În biroul inginerului agronom șef nu era nimeni. După cîtva timp, tînărul scund și bronzat intră liniștit în birou. Era inginerul agronom șef al S.M.T.-Vameș, tovarășul Irimia Nicolae.

Am stat puțin de vorbă, fiindcă

inginerul avea multe probleme de rezolvat în aceea zi.

Irimia Nicolae e fiul unor țărani săraci din comuna Bucium, regiunea Bacău. De timpuriu a îndrăgii florile, arborii, iar în ceasurile de răgaz colinda pînă seara cîmpurile cu griu și cu porumb ale satului. Mai tirziu, s-a hotărît să învețe temeinic pentru a deveni un bun inginer agronom.

„Ce frumoase sînt serile primăverii și-ale toamnei în Iași! Fostul student în agronomie își amintește cum se plimba pe sub aleile Copoului ori pe liniștile străzi ale vechiului oraș. Toate frumusețile lui îl atrăgeau și-l rețineau, — dar aici o clipă nu s-a gândit ca, după absolvire, să rămînă acolo, să lu-

creze în vreun birou... Voia să fie inginer agronom la el în sat, ori în altul, și să contribuie și el cu entuziasmul tineretii la clădirea unei noi vieți pe pămînturile pe care se răsuciseră împotriva moșierilor țărani în 1907, și truseseră pămîntii săi.

Și dorința i s-a îndeplinit. A fost numit inginer-agronom la G.A.C. „Steagul Roșu” din comuna Cuza Vodă, raionul Galați, iar după o vreme inginer agronom-șef la Vameș...

istorisirile lui curg domoale, cu un frumos accent moldovenesc.

„Campania de arături de toamnă din 1957. Tractoare ale S.M.T.-Vameș se îndreptau spre pămînturile unei gospodării colective. Era o noapte adîncă de nu se vedea om cu om. Și începuse o ploaie mărunță care pătrundea pînă la piele. Inginerul agronom-șef îi însoțea pe tractoriștii ca de obicei.

La un moment dat, primele 2-3 tractoare s-au infundat într-o mocirlă și-au făcut. Tractoriștii s-au apucat să le despotmolească. Lucrul mergea încet, iar în zori tractoarele trebuiau să fie pe cîmp, la arat!

După multă trudă le-au urnit și-n zori erau pe cîmpurile colective.

Un tractorist tînăr, care munci se mult la urnirea tractoarelor din mocirlă, ațipise pe tractor. Inginerul agronom-șef l-a trimis să se odihnească și să-și usuce hainele la soare, s-a urcat el pe tractor și-a arat pînă seara în locul tractoristului ostenit...

„Pe masa de lucru, cîteva cărți de specialitate. Un tractorist anunță că rutierul e gata. Înțeleg că inginerul trebuie să plece pe teren și terminăm convorbirea pentru a o relua altădată cu prilejul altui interviu...”

NICOLAE UNGUREANU

A c a s ă

La Viștea de Jos, într-o vară, clădirea proptită în pari a vechii școli a fost dărîmată și plină în toamnă, zidarii harnici au înălțat o școală de toată frumusețea.

Este darul partidului pentru copiii de aici. Și darul de mare preț: școala mare, cu nouă sali de clasă, o sală de sport, patru holuri pentru recreație pe vreme rea, un laborator...

Cu cîteva zile înainte de deschiderea școlii am vizitat școala din Viștea. M-a întâmpinat la poartă echipa de zugrăvi care au îmbrăcat școala în haine noi și în acest an

I-am întrebat: — Mergiți cumoa la cămin? — Au zîmbit: — Acolo e gălat încă din vară! Doar să vină copiii.

L-am întâlnit pe tovarășul Radu, directorul școlii. El mi-a spus:

— Abia îi aștept pe tovarășii mei!

— Păi eu îi văd pe toți în cancelarie...

— A, nu pe profesori; pe copii!

Zilele acestea, căminul așteaptă 80 de copii care să-și umple coridoarele cu larma și risul lor zglobiu.

— Dar eu cred, spune directorul, că încă în cursul anului căminul nostru o să-și mărească capacitatea cu încă 70 de paluri. Ne ajută Statul popular comunal.

— Ceva schimbări s-au mai făcut la cămin?

— Da, s-a introdus lumina electrică, apoi, cantina are veselă nouă. De asemenea, pentru carîfenia elevilor s-a cumpărat tot ceea ce era necesar.

— Încă o întrebare: elevii vin la cămin cu așternutul lor?

— Da' de unde! Lenjeria aparține în întregime școlii...

— Și din ce sate vin copiii aici la cămin?

— Vi le spun îndată. Și vă spun și distanța la care sînt situate de comună: Feldioara, Rucăr, Olteț. Ucea de Jos și Corbi la cîte 4 km; Vistișoara, un cătun de sub munte, la 12 km.

„Cînd am ajuns în gară, se descărcau șapte vagoane cu lemne. Am întrebat, pentru cine sînt.

— Apăi, pentru copiii noștri, pentru școala, m-au duminat oamenii care le descărcau.

Am părăsit Viștea de Jos încredințat că în acest an copiii se vor simți la cămin ca acasă.

ȘT. ZAIDES

MAGISTRALA

DE EST

În urmă cu vreo trei luni de zile, în apropierea comunei Sinzieni, raionul Tg. Secuiesc, s-au oprit cîteva mașini pline cu tineri. Aceștia au coborît, și-au dezbrăcat bluzele, au pus mina pe tirnăcoape și lopeți începînd să sape un șanț lung și adînc. În urma lor, un „Kirov” uriaș, prevăzut cu macara specială, ridică trosănele imense și le introduce în șanțul proaspăt săpat. Ce făceau tinerii? Pentru ce au venit să despice pămîntul, să întindă de-a lungul a zeci de kilometri această mare conductă? Răspunsul e simplu și poate că voi îl cunoașteți: partidul și guvernul au încredințat tineretului una dintre cele mai mari lucrări, construirea conductei de gaz metan Nadeș-Onești, lungă de 230 km., care va străbate podișul ardelenesc, peste Carpați, în Moldova, conductă cunoscută sub numele de „Magistrala de Est”.

De la primul kilometru al conductei săpat la Sinzieni au trecut mai multe luni. Pînă acum au fost săpați peste 130. Firește, n-a fost ușor. N-a fost ușor să se cațere tevi de oțel grele de zeci de tone prin defileurile munților, peste apele repezi ale riurilor, peste dealuri și mlaștini prin măruntaiele stîncilor. Brigadierii însă n-au dat înapoi. Veniți din toate colțurile țării, muncitori și elevi, tineri țărani muncitori și studenți, ei își unesc eforturile pentru terminarea la timp a conductei. Pe șantier au venit și „veteranii” neuitatei bătălii de la Bumbești-Livezeni. Suflet entuziasmului brigadieresc și-a pus cu putere pecetea pe întreaga viață a tineretului de aici. Asta o dovedesc faptele.

„Într-o noapte cineva a dat alarma „Sculăți, se surpă șanțurile!” Băieții din brigada lui Pană Marin au sărit toți ca unul să-și salveze strădania. Nu s-au speriat nici de bezna nopții și nici de ploaia care se întîrise. Au scos apa din șanțuri, au proptit malurile cu scînduri. Dimineața „Kirovurile” uriașe au introdus conducta în șanțuri.

„Moise Gheorghe e săpător și șeful unei

echipe. În cinstea lui 23 August brigada lui și-a luat angajamentul să dea zilnic cîte o noruță peste plan. A dat și două. Într-o zi însă drumul conductei a nimerit peste un strat de stîncă. Tirnăcoapele scoteau scînteie, iar piatra se rupea doar cîte o bucățică. La angajament n-au renunțat însă. Au lucrat cu dirzenie toată ziua. Seara au aprins făclii și n-au părăsit lucrul decît atunci cînd a fost săpat și ultimul centimetru al normei peste plan.

„Nu de mult, sectorul 9 Virghiș a fost declarat fruntaș pe șantier. Brigadierii de aici și-au depășit sarcinile de plan cu 93 la sută, și au realizat economii de 484.000 lei. Cum s-au realizat acestea? Iată un singur exemplu. Brigada a II-a a lui Vasile Eminovici avea de săpat într-un sector greu. De cîteva zile ploaia într-una. Au stat așa o dimineață în dormitor, s-au tot gîndit și răzgîndit iar la prînz n-au mai putut să rabde. Și-au încălțat cizmele de cauciuc, și-au luat mantăile și au plecat la lucru. Ploaia a continuat toată ziua. Seara, cînd s-au întors, erau veseli. Norma zilei fusese îndeplinită.

Acum vreo trei săptămîni, un grup de pionieri de la Școala medie mixtă nr. 1 din Orașul Stalin au vizitat șantierul. De fapt n-a fost numai o simplă vizită.

— E grea munca? i-au întrebat pe brigadierii.

— Puneți mina. Vedefi! Și au pus mina. Au lucrat cot la cot cu brigadierii o după-amiază întreagă. Seara, în jurul focului de tabără al brigadierilor, i-au cunoscut pe harnicii constructori. L-au ascultat pe Constantin Dabija, comandantul sectorului 10, vorbindu-le de munca lor de fiecare zi.

— Munca nu e ușoară. Trebuie uneori să muncești pe arșită, prin ploaie sau frig destindînd mlaștinile sau spîrgînd stîncile. Nu e însă satisfacție mai mare decît aceea a celui care trecînd pe lîngă o construcție poate spune: „aici am pus și eu umărul!”

„Răsună valea, răsună valea!” spune cîntecul. Și plaiurile ardelenesi răsună într-adevăr de ecoul muncii eroice a tinerilor brigadierii de pe Magistrala de Est.

AL. PINTEA

10 ANI de la reforma învățămîntului

<p>ANUL ȘCOLAR 1947-1948</p> <p>Școli de 7 ani — 3332 cu 284.450 elevi. Școli medii — 211 cu 52.479 elevi. Școli superioare — 129 facultăți cu 48.676 studenți. Cadre didactice — cl. I-IV-a — 44.325. cl. V-XI — și școli pedagogice 21.780.</p>	<p>ANUL ȘCOLAR 1957-1958</p> <p>Școli de 7 ani — 4284 — cu 438.039 elevi. Școli medii — 448 (inclusiv școlile pentru tineretul muncitoresc și sătesc) cu 85.579 elevi la cursurile de zi în total 156.290 elevi. Școli superioare — 36 de institute cu 98 de facultăți în total studenți 80.919. Cadre didactice — cl. I-IV-a — 50.145 — cl. V-XI-a și școli pedagogice 40.769.</p>
--	--

Un aspect de pe șantierul Magistralei de Est

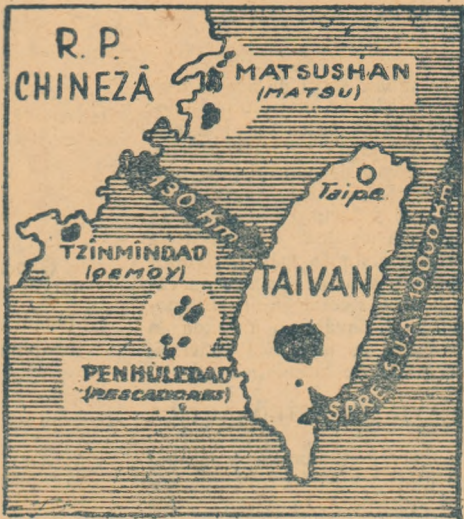
TAIVANUL APARTINE CHINEI

În ultima vreme, atenția lumii întregi este reținută de evenimentele care au loc în Extremul Orient. Imperialiștii americani, în mod grosolan, organizează acțiuni provocatoare împotriva R.P. Chineze, folosindu-se în această mirșavă acțiune de creatura lor jalnică, Cian Kai-și.

De pe teritoriul insulei Taiwan (Formoza), al insulelor Penhuledao și al altor insule chineze de pe litoral, sînt îndreptate împotriva R.P. Chineze avioane, vase de război americane și ciankaișiste, dar tot de proveniență americană, care bombardează în mod barbar satele de pe litoralul R.P. Chineze.

Poporul chinez a dat pînă acum agresorilor cinci avertismente serioase. În întreaga Chină, poporul s-a ridicat împotriva acestor provocări războinice, condamnînd cu tărie agresiunea imperialiștilor americani. În toate orașele și satele Chinei, a luat o amploare deosebită mișcarea pentru înarmarea poporului. Poporul chinez, indignat de amenințarea războinică a imperialismului american, consideră că este de datoria lui să devină ostaș pentru a apăra marea sa patrie și de a fi gata să dea o lovitură zdrobitoare agresorilor care ar îndrăzni să invadeze teritoriul țării sale.

La mitingurile de protest împotriva a-

gresorilor care au avut loc în China, erau lozinci pe care scria: „Noi vrem pace, sîntem răbdători, dar nu vă jucați cu răbdarea celor 600 de milioane de oameni”. Da, agresorii să nu se joace cu răbdarea celor 600 de milioane, să nu se joace cu răbdarea popoarelor iubitoare de pace! Alături de China populară, stă eroicul și puternicul popor sovietic. N.S. Hrușciov, președintele Consiliului de Mi-

niștri al U.R.S.S., a avertizat pe imperialiștii americani că un atac împotriva Chinei populare va fi considerat „un atac împotriva Uniunii Sovietice”.

Oamenii muncii din țara noastră, în mitingurile de protest care au loc, condamnă cu tărie acțiunile agresive ale imperialismului american, împotriva R.P. Chineze.

Guvernul R.P.R. cît și guvernul altor țări socialiste au înaintat S.U.A. notă de protest împotriva acestor acțiuni provocatoare, care țintesc la declanșarea unui nou război mondial.

Imperialiștii americani trebuie să știe că nici un fel de provocare războinică nu poate intimida poporul chinez, nu-l poate abate de la hotărîrea sa fermă de a elibera la timpul potrivit Taiwanul și celelalte insule chineze, care fac parte integrantă din teritoriul R.P. Chineze și aparțin de veacuri poporului chinez. Poporul chinez este ferm hotărît de a da o replică nimicitoare agresorilor.

Cauza poporului chinez este sprijinită frățește de toate popoarele lagarului socialist în frunte cu Uniunea Sovietică, de oamenii cinstiți din întreaga lume.

• În Uniunea Sovietică, la uzina siderurgică de la Krivoirog, a fost dat de curînd în exploatare furnalul Komsomolskaia nr. 4, cel mai mare furnal din U.R.S.S. și din Europa. El a fost construit și pus în funcțiune într-un timp scurt, 207 zile.

Un grup de specialiști americani, care au vizitat șantierul în toată lucrările, au arătat că în S.U.A. pentru construirea unor furnale mai mici decît Komsomolskaia nr. 4 sînt necesari cel puțin doi ani.

• În Algeria continuă luptele între trupele franceze și unități ale Frontului de Eliberare Națională. Într-un comunicat al acestuia din urmă se arată că la 12 septembrie au avut loc ciocniri în apropiere de orașul Batna. Lupta s-a soldat cu 91 de morți și 37 de răniți din partea trupelor franceze.

• Între canonierele islandeze și vasele de pescuit britanice, care refuză să recunoască limita de 12 mile indicată de guvernul islandez pentru stabilirea apelor teritoriale ale țării, au avut loc noi incidente. Vasele britanice încearcă să lovească canonierele islandeze pentru a le scoate din uz. În timp de două zile, vase britanice au ciocnit canoniere islandeze de un tonaj inferior încercînd să le provoace avarii.

• Ca urmare a intensificării luptei de eliberare dusă de populația cipriotă, trupele britanice se dedau la noi acte de violență.

Navăbind pe străzile orașului Pophos, acestea au efectuat cu barbarie razii și percheziții, lovind și rănind mai multe persoane. Un cetățean cipriot a fost ucis, iar peste 30 de persoane au fost internate de urgență la spital. Autoritățile britanice au decretat stare de asediu la Pophos și în alte 6 localități din împrejurimi.

La început de an școlar în țările capitaliste

O fetiță neagră plinge..

„Elevii mă hărțuiau din ce în ce mai mult. O fetiță albă a spus unui reporter: O urăsc pe Minniejean, se crede egala noastră! La ora de muzică eram nevoită să stau singură în bancă; de data aceasta toți „călăii” din clasă s-au așezat în spatele meu și au început să mă insulte. Am încercat să telefonez mamei mele, dar trei băieți nu m-au lăsat să intru în cabina telefonică. La masă un băiat m-a împrosat cu supă fierbinte. A fost aclamat. Cînd am ajuns acasă, am plîns ore întregi. În noaptea aceea s-a anunțat la radio că am fost eliminată...”

Aceste răduri zguduitoare, au fost scrise de micuța Minniejean Brown din faimosul oraș american Little Rock curînd după ce porțile școlii s-au închis în fața ei, poate pentru totdeauna. Cuvintele fetiței negre acuză erînduirea capitalistă, lumea întinericului și a la-crimilor.

Alarmă la New York

Dar nu numai la Little Rock se petrec asemenea lucruri. Otrava cărților despre bandiți, filmele care arată setea de sînge, au provocat o adevărată alarmă la New York.

În numai 11 luni, în

școlile celui mai mare oraș din S.U.A. s-au înfăptuit zilnic zeci și zeci de nelegiuiri. Iată ce spun cifrele: 45 de furturi; 13 omoruri; 81 de asacuri; 14 spargereri; 29 de lovituri gangsteresti; 16 incendieri.

Aceasta este oglinda educației copiilor americani. Milioanele de broșuri polițiste, emisiunile de radio și televiziune, adevărate școli ale crimei, sînt numai începutul. Curînd, copiii de azi, vor fi îmbrăcați în uniforme militare și trimiși — în avioane sau pe nave — să cotropească pămînturi, să jefuiască și să ucidă.

Urmînd fără șovăire „metodele” pedagogiei americane, profesorii și învățătorii din Ger-

mania Occidentală urmăresc același scop: să sădească în sufletul copiilor ura împotriva a tot ce este frumos, ura împotriva păcii, ura împotriva culturii. Un asemenea „învățător”, Johannes Schwandke, este vinovat de

Moartea lui Ervin Schulmayer

Micul Ervin, în vîrstă de opt ani, a venit la școală pentru a-și alege un drum în viață, o lumină pe care s-o urmeze, dar învățătorul îl bătea erunt, pe el și pe colegii lui, astfel încît, într-o zi, loviturile bestiale ale celui menit să-l educe, l-au ucis.

Tribunalul din Darmstadt, Germania Oc-

cidentală, judecînd cazul acesta destul de obișnuit în țările capitaliste, l-a achitat pe criminal.

Ervin Schulmayer nu va mai auzi niciodată clinchetul argintiu al clopoșelului școlii, dar umbra lui firavă se va ridica întotdeauna răzbunătoare, acuzînd orînduirea în care se făptuiesc asemenea crime.

Crizanteme și cenușă radioactivă

În îndepărtatul pămînt al Japoniei, mulți copii din orașul Nagasaki, al doilea oraș din lume lovit de bomba atomică, nu pot să învețe carte. Din

cei 30.000 de elevi încriși la școli, 845 nu au frecventat școala din diferite cauze, timp de o lună, 4.500 au lipsit de la școală pînă la o lună, 780 de copii nu au putut urma cursurile datorită cruntei mizerii în care trăiesc, ei și părinții lor, 2400 elevi din cauză că nu au avut ce mânca și 2800 pentru că nu au putut plăti taxa școlară..

Va veni în curînd, ziua cînd toate acestea vor fi răzburate și copiii lumii vor putea să învețe, în tihna școlilor luminoase, teoremele lui Pitagora, formulele lui Einstein, cărțile lui Micurin și Tjolkovski, melodiile lui Beethoven și stihurile lui Eminescu.

Gh. TOMOZEI

Iată o fotografie dintr-o școală din Cipru. Soldații britanici i-au scos pe elevi afară din clase ținîndu-i cu mîinile sus.

Pînă și copiii sînt periculoși pentru colonialiștii englezi, care cu toată opoziția populației, nu vor să părăsească insula.

informații

RADIO GLOB

Știri,

comentariul

zilei

Știință

Fereastră spre viitor...

Să aruncăm o scurtă privire în viitorul apropiat, încercând să prevedem ce veți găsi în lumea tehnicii.

PERSPECTIVE NELIMITATE

Energia atomică va fi desigur pe primul plan. Imensele cantități de izotopi radioactivi produși de reactorii atomici vor schimba fața industriei. Cele mai variate și mai fine măsurători care se fac astăzi cu mii de aparate diferite și complicate se vor face cu ajutorul contoarelor de radioactivitate. Uzura pieselor mașinilor, procesele din industria chimică, controlul și numărarea pieselor fabricate în serii mari, iată doar câteva din întrebări.

În sfârșit, energia atomică va face posibilă începerea uriașelor lucrări de schimbare a feței pământului: barajul din strâmtoarea Bering, irigarea Saharei, coborârea nivelului Mării Mediterane etc.

Centralele termoelectrice de astăzi, care consumă cărbune, petrol sau gaze naturale, vor fi depășite. Nimeni nu va mai folosi aceste prețioase materii prime drept combustibil. Din petrol, cărbune și gaz metan, industria chimică a început, încă de pe acum, să producă un șir de produse foarte variate; de la cauciucuri de automobile și coloranți, pînă la parfumuri și medicamente.

Energia electrică și termică va fi furnizată de centralele atomice la un preț mult mai scăzut decât cel de astăzi. Noaptea va fi luminată ca ziua — și asta nu numai în orașe, ci și la sate. Pentru încălzire, orașe întregi nu vor avea decât o singură centrală; aceasta va distribui căldură în radiatoarele caloriferelor prin conducte care vor împinzi subsolul orașelor împreună cu conductele de apă, electrice și telefonice.

Dar energia atomică nu va fi folosită numai la construcții mari. Generatorii atomici vor fi și de dimensiuni mici. Datorită generatorilor atomici de mărime redusă vor exista automobile, motocicletele, cît și alte mijloace de transport, care nu vor trebui aprovizionate cu combustibil decât o dată în câțiva ani.

VOM MAI ÎNVĂȚA MATEMATICA?

Datorită marilor progrese ale electronicii, astăzi se pot construi mașini

capabile să execute lucrări care în trecut nu puteau fi concepute decât de oameni. „Creierele electronice” lucrează cu o viteză fantastică, fără greșală, și fără să obosească.

Ele vor conduce fabrici întregi, în care toate operațiile să fie automatizate. Mașinile electronice de tradus vor traduce cărți întregi în interval de câteva ore.

Șefii de gară, milițienii de la stopuri, șefii de aeroport, vor fi înlocuiți de mașini electronice automate, care vor

trivă, cei ce se vor servi de aceste mașini trebuie să știe cît mai multă matematică, pentru a se putea folosi de ele. Mașinile ne vor cruța numai etorturile, ele au însă nevoie de oameni bine pregătiți care să le conducă. Apariția automobilelor nu a făcut ca oamenii să uite să meargă ci doar i-a ajutat să poată străbate distanțe mai mari decât atunci cînd mergeau pe jos sau cu căruța! Iar pentru a conduce un automobil trebuie să fi învățat o mulțime de lucruri, începînd cu mecanica și terminînd cu regulile de circulație!

MARINA, AVIAȚIE, ASTRONAUTICĂ

Folosirea energiei atomice a început să atragă mari schimbări în toată tehnica transporturilor. În viitor, cea mai mare parte a marinei va „merge” cu energie atomică. Cele mai multe vase vor fi submarinele, care vor călători la adîncimi de 50-60 de metri, unde efectul valurilor nu se mai face simțit. La suprafață vor putea bîntui cele mai mari furtuni, însă călătorii de pe submarin vor naviga în liniștea cea mai deplină, desfășurîndu-se, ca și oaspeții capitanului Nemo, cu minunatele priveliști ale adîncurilor mării!

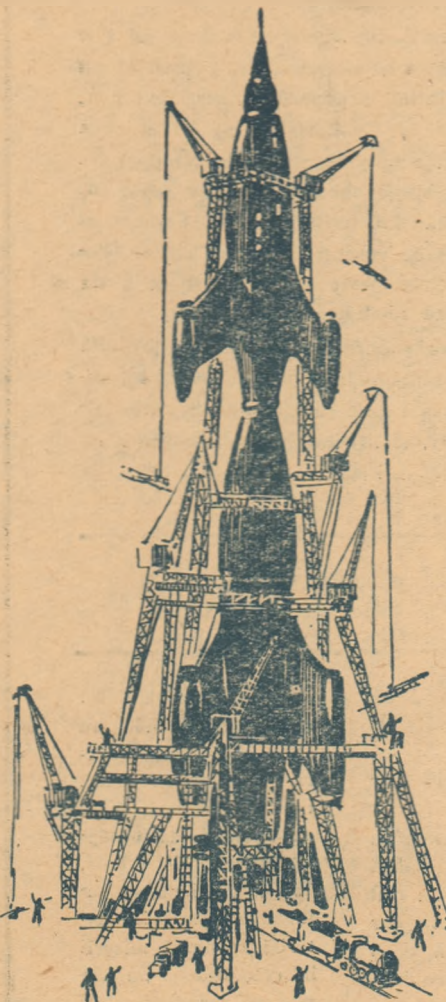
Avioanele, la rîndul lor, vor dispărea cu desăvîrșire. În locul lor vor apărea rachetele capabile să ne ducă de la un continent la altul în câteva zeci de minute. Pentru călătoriile mai scurte, vor exista automobile aeriene cu decolare verticală, însă mult mai simple și mai ușoare decât elicopterele de astăzi.

Pentru sportivi, vor exista elicopterele portative care legate de mijloc sau de spinare, le vor permite să facă după-amiaza sau duminica excursii de câteva sute de kilometri. Ei vor putea zbura în munți sau la mare, prevăzuți cu un bagaj de câteva kilograme, care va conține cortul extrașor din masă plastică, închis ermetic, alimente concentrate și sobița atomică ce va încălzi cortul și mîncarea.

Astronautica va fi peste câțiva ani în mare avînt. În deceniul dintre 1960-1970, după cum a arătat savantul sovietic Iuri Hleberic se vor realiza călătoriile în lună și planetele Venus și Marte.

Toate aceste minunate perspective ale viitorului se află pe un tărîm al cărui exploratori și cuceritori veți fi voi, cei care ați început de curînd un nou an școlar! Voi sînteți cei chemați să le înlăpățiți. Iar pentru aceasta trebuie să aveți multe și temeinice cunoștințe.

Ing. A. SCHWARTZ

dirija mersul trenurilor, al automobilelor și al avioanelor. Calculele matematice, care răpesc astăzi încă atât de mult timp, vor fi preluate de mașini. Aceasta înseamnă oare că nu mai trebuie să învățăm matematică? Dimpo-

CURIOZITĂȚI

Arborele mitralieră

În Brazilia crește un arbore înalt de 30 de metri, numit HURA CREPITANS, sau nisiparul cum îi spun indigenii.

Cînd fructele arborelui sînt coapte, simburii pocnesc puternic și aruncă la mari depărtări sămînța cuprinsă în ei (fiecare simbură avînd 16 compartimente pline cu simburii).

O pădure cu nisipari, în timpul coacerii fructelor, pare un adevărat cîmp de bătălie în care țacănitul mitralierelor nu încetează nici ziua nici noaptea.

Fosila vie

...Închipuți-vă un animal avînd corpul de crocodil, dar diform, un cap de șopîrlă enorm, acoperit cu solzi grași, patru labe groase și scurte, înarmate cu gheare puternice, o coadă lungă și grea. Astfel arată balaurul din Komodo — o șopîrlă uriașă care trăiește numai în insula Komodo din arhipelagul indonezian.

Această șopîrlă carnivora poate ajunge la o lungime de 2,5—3 m și la o greutate de 200 kg. După afirmația unor naturaliști, ea nu a suferit nici un fel de modificări din era secundară. Pentru a ocroti aceste animale extrem de rare și foarte interesante din punct de vedere științific, guvernul indonezian a interzis vîntul lor.

Cuiburi de păsări cu instalații de iluminat

Pasărea TISSERIN BAYA, poreclită pasărea butelie, care trăiește în India de răsărit, își face cuibul în formă de oală lunguțată, cu gura în jos, așternută de ramurile cele mai înalte ale copacilor. Cînd cuibul este gata, pasărea constructoare își face și instalație de lumină, lipind în jurul gurii de intrare lut proaspăt, în care înfige apoi cite 30—40 de gîndaci luminoși pe care îi schimbă, din timp în timp, dacă își pierde „voltajul”.

Scopul iluminării cuibului este apărarea puilor de șerpi.

CUM se realizează un diafilm

Desigur, nu odată, la vizionarea diafilmelor, ne-am pus întrebarea cum s-a ajuns la această buclă de peliculă care ne transpune în lumea basmelor, în țara marșurilor sau în tainele științelor... E o întrebare firească, deoarece de la începutul realizării lui și pînă la ceea ce vedem noi la aparatele de proiecție, diafilmul trece prin multe operații.

Pe un metru și jumătate de peliculă, cît are cel mai lung diafilm, se înșiră imagini după imagine, fiecare completată cu un scurt text, toate reînduți o povestire sau explicîndu-și o problemă științifică.

Povestea diafilmului începe odată cu elaborarea ideii și așternerea ei pe hîrtie, adică odată cu scrierea sce-

nariului. Scenaristul, un om al scrisului sau un om de știință, trebuie să redea într-un mod curgător firul viitorului diafilm. Scenariul este baza după care se realizează diafilmul. Imaginația scenaristului se transformă apoi în fotografie sau desene, cu ajutorul reporterilor și a pictorilor. Redactorul și monteurul aranjează imagine cu imagine, în așa fel încît cadrul general al diafilmului să redea ideea sub o formă artistică deosebită. Imaginile sînt completate cu texte într-un mod armonios, fiecare text și imagine avînd legătură cu cadrele anterioare și cu cele ce urmează.

Începe prima operațiune de natură tehnică, transpunerea întregului material pe

peliculă. Un aparat special denumit „Truka” sau „Documator” ce se aseamănă cu un imens microscop, filmează cadrul cu cadrul întregul diafilm. Spre deosebire de microscop, prin lentilele obiectivului său aparatul Truka micșorează imaginea, reflectînd-o pe filmul din casele aparatului. Cele patru reflectoare își împletesc fasciolele de lumină pe masa aparatului, formînd un cîmp uniform de lumină. Pelicula impresionată este trimisă la laborator unde cu ajutorul mașinii speciale de dezvoltat se obține negativul diafilmului. Acesta arată la fel ca diafilmul pe care îl avem în mîină. Dar dacă ne uităm cu atenție, descoperim că imaginea este neînțersă; ceea ce trebuie să fie alb este negru și invers. La diafilmul colorat, pe negativ sînt înregistrate culorile complementare ale viitorului diafilm. (În loc de roșu pe pozitiv, avem pe negativ verde ș.a.m.d.).

Pentru obținerea copie pozitive — adică diafilmul obișnuit — negativ se introduce într-un aparat special, unde se realizează operația de copiere. Razele de lumină ale unui bec puternic, trecînd prin negativ, împresionează o altă peliculă care trece în mașină sub negativ. Imaginea se inversează, iar după dezvoltare pe film totul apare în culorile firești.

Cu un singur negativ se pot realiza sute de copii pozitive. De pe o rolă mare care poate cuprinde peste 300 copii pozitive, cu ajutorul unui dispozitiv special diafilmele se taie bucată cu bucată și trec la ambalaj. În felul acesta se încheie procesul de producție al unui diafilm. Abia după aceasta urmează difuzarea lui pentru a fi pus la dispoziția celor interesați și dornici de a cunoaște ultimele noutăți în diferite ramuri de activitate.

I. LASCU
Directorul Studioului de Diafilme
„Ion Creangă”

JOCURI

Monoverbe (4—6)

TA

(6—9)

ACR

MAGAZINUL
„MOTANUL
INCĂLȚAT”

din Calea Victor ei nr. 23
prezintă:

articole
pentru copii
într-un
bogat
sortiment